
NIEUWE WAARNEMINGEN VAN DE KNOTZAKPIJP, *STYELA CLAVA*
HERDMAN, 1882, LANGS DE BELGISCHE OOSTKUST.

E. DUMOULIN

Op 19 augustus 1986 deed C. d'Udekem d'Acoz de eerste waarneming voor ons land van *Styela clava* Herdman. Het betrof een geïsoleerd, in situ levend exemplaar van een golfbreker te Albertstrand (gemeente Knokke-Heist).

Zo'n 2 à 2,5 km Z.W.-waarts van de eerste vindplaats, m.n. op de oostelijke strekdam van de haven van Zeebrugge ontdekte ondergetekende in januari '87 op betonnen blokken nog enkele 10-tallen exemplaren van de betreffende Tunicaat. De betonnen blokken zijn ongetwijfeld afkomstig uit het water van ergens rond de voorhaven. Momenteel staan ze op de dam, langs de N.O.-kant van de gas-terminal, in rijen opgestapeld. Tijdens hun verblijf in het water hebben zich op deze blokken allerlei organismen kunnen vestigen; naast de Knotszakpijp (217 ex. verspreid over twee blokken) waren verder aanwezig : Zeepokken (overvloedig, tot op de Tunicaat zelf toe); de mollusken *Crassostrea "gigas"* (Thunberg) (massaal), *Ostrea edulis* L. (diverse ex.) en *Crepidula fornicata* (L.) (algemeen); uitgedroogde hydroïdpoliepen, wieren en enkele sponssoorten.

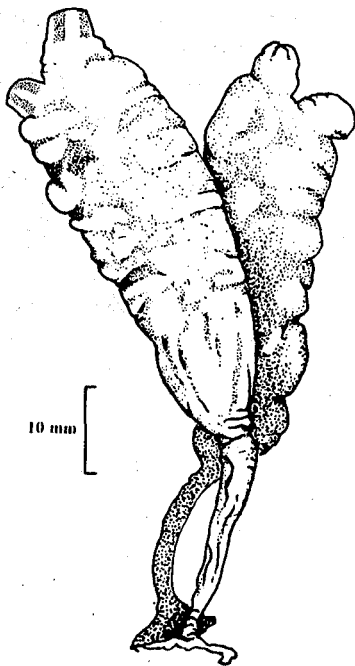
Deze waarneming toont aan dat de vondst van C. d'Udekem d'Acoz niet éénmalig is en dat *Styela clava* Herdman op nog andere plaatsen aan de oostkust te verwachten is. Ik denk hier onder meer aan de vele dammen en havenhoofden van de Zeebrugse buitenhaven. Waarschijnlijk is de soort ook al talrijker dan men zou vermoeden in ons faunagebied doorgedrongen. Als de omstandigheden aan de oostkust gunstig blijven zal de Knotszakpijp zich mogelijks ook in ons land blijvend kunnen vestigen.

Literatuur.

Buizer, D.A.G., 1983. De Nederlandse Zakpijpen (Manteldieren) en Mantelvisjes -Tunicata, Ascidiacea en Appendicularia.- Wet. Meded. K.N.N.V., 158 : 1-42.

Udekem d'Acoz, C. d', 1986. Etude sur la faune de Knokke-Heist,
III : Présence de Styela clava Herdman, 1882 en Belgique.-
De Strandvlo 6(4) : 83.

De Wulk, 8
8390 Knokke-Heist

(naar Buizer, 1983)